

12-19.10.2026

1. Հարցական դերանունները փոխարինի՛ր փակագծում տրված բառերից կազմված համապատասխան գոյականներով:

«Փավուրյան նոխազ» (ի՞նչը, արտահայտել) հին հրեաների կրոնական մի (ինչի՞ց, սովորել) է առաջացել: Տարին մի անգամ հրեաները երկու այծ էին բռնում, որոնցից մեկին էին միայն զոհում: Մյուսի վրա մարդիկ (ինչպե՞ս, հերթական) դնում էին ձեռքերն ու դրանով իբր իրենց մեղքերը բարդում նրա վրա: Հետո այդ այծին (ի՞նչ, ազատ) էին տալիս: Հիմա («ինչի՞, քաղել») նոխազ» անվանում են այն մարդկանց, որոնք իրենց վրա են վերցնում ուրիշի մեղքերը, ստիպված են լինում պատասխան տալ ուրիշ (ինչի՞, անել) համար:

2. Յուրաքանչյուր շարքի չորս բառերն ի՞նչ ընդհանուր հատկանիշ ունեն, որ նույն շարքի բառը չունի:

ա) վաճ	բ) հարսնացու	գ) Հովհաննես	դ) կապիկ
Թումանյան			
անտառ	տիեզերագնաց	Թբիլիսի	տեր
գայլ	եղբայր	Հուսսուտդ	սարսափ
երեխա	գիտնական	մոլորակ	կամուրջ
թիուտ	առնետ	«Ջութակ և սրինգ»	երեխա

3. Տրված գոյականները երկու խմբի բաժանի՛ր:

Մարմին, մեակույթներ, նյութեր, շարժում, ժամանակ, մարմիններ, հանապարհ, օրացույցներ, դաշտ, շարժումներ, նյութ, դաշտեր, մեակույթ, հանապարհներ, ժամանակներ, օրացույց:

4. . Փակագծում տրված բառերը դարձրո՛ւ հոգնակի և գրի՛ր կետերի փոխարեն:

Ամերիկացի-(վիճակագիր) պարզել են, որ օրվա ընթացքում ամենաշատը ֆայլում են....(անանապատ) ու....(հողագործ): Երկրորդ տեղում գյուղական....(նամակատար) են: Հաջորդը...(մատուցող) ու ... բուժույթ են: Նրանցից գզալիորեն փչ են ֆայլում...(ուստիկան),...(հետախույզ) ու (պահակ): Ամենից փչ ֆայլում են...(նահանգապետ) ու...(նախարար):

5. Տրված գոյականները դարձրո՛ւ հոգնակի և տեղադրի՛ր նախադասությունների մեջ:

Կետորս, բանաձև, հրացան, նավապետ, շնածուկ, ժամացույց:

Բոլոր...էլ երագում են չբացահայտված կղզիներ գտնել:

Մեզ առաջին, որ բոլոր...հետ են ընկել, ու ոչ մեկը նույն ժամը ցույց չի տալիս:

Ասում են, որ...արյան հոտն է հրապուրում:

Այդ տարածքում աշխատող... հետևում էին կետին ու վախենում էին ,թե ևս մեկին այնուամենայնիվ կվնասի:

Ցուցադրվող...այդ նույն զինագործի որդիներն ու թոռներն էին սարքել:

6. . Տրված տեքստում ընդգծի՛ր այն գոյականները, որոնք հոգնակի պիտի լինեն:

Հայաստանում հանդիպում է հաև արագիլի սև տեսակը, որի փետրավորումը սև է, որովայնը՝ սպիտակ, կտուցն ու ոտքը՝ կարմիր: Հանդիպում է Իջևանի շրջանի անտառում: Չափազանց հազվագույտ չվող թռչուն է: Բնադրում է ծառի վրա, գետի հովտում և հանճուտում: Խուսափում է մարդուց և մարդկային շինություններից, նախընտրում է անտառի խուլ անկյունը: Չափազանց զգույշ թռչուն է: Որպես սակավաթիվ տեսակ՝ պահպանվում է օրենքով:

7. Ա և Բ շարքի գոյականները համեմատի՛ր և գրի՛ր դրանց նմանությունների և տարբերությունների մասին:

Ա. Ծաղիկ, ծառ, կենդանի, մարդ:

Բ. Վարդ, շուշան, մեխակ, զանգակ, նարգիզ, ընկուզենի, թթենի, բարդի, կեչի, թխկի, գայլ, աղվես, ավանակ, շուն, ուղտ, պատանի, օղաչու, հողագործ, ջրվոր, հնոցապան:

8. Բառակապակցությունների բառերն արտահայտի՛ր բառերով:

Մարդկանց հավաքական ամբողջություն (շատ մարդիկ միասին), աշակերտների ամբողջություն, զինվորներ ամբողջություն, շատ դեղեր, ծնողներն ու զավակները միասին, ուսանողների ամբողջություն:

9. Փակագծում տրված բառերն ու դերանունները գրի՛ր համապատասխան թվով (եզակի կամ հոգնակի) և օրինաչափությունը բացատրի՛ր:

Արհեստավորների միությունը շատ խիստ (էր, էին) իր անդամների վրիպումների նկատմամբ:

Ժողովու՞րդն (է, են) ստեղծում անհատի փառքը, թե՞ անհատը՝ (նրա, նրանց):

Վիրավոր գայլը չէր ուզում հասնել ունակին, որովհետև (նա, նրանք) (կիսժուր, կիսժուրին) իրեն:

Երկրի օդային նավատորմը հնացել (է, են), (դրա, դրանց) նորոգման ծախսերը շատ մեծ գումարներ են կազմում:

Ի՞նչ սպասելիք ունես այդ ամբոխից. (նա, նրանք) դեռ կազմակերպվելու փորձ (չի, չեն) անում:

Ո՞վ է պատշտվանում ժողովրդին, երբ (նրան, նրանց) վտանգ է սպառնում:

10. Բացատրի՛ր հոգնակի թվով դրված հավաքական գոյականները և դրանցով նախադասություններ կազմի՛ր:

Օրինակ՝

Հոսեր- ոչխարների խմբեր:

Ժողովուրդներ, բանակներ, դասարաններ, երամներ:

05.10-12.10.2026

1. Առանձնացրո՛ւ այն բառերը, որոնք ժխտական նախածանց ունեն:

Անարվեստ, անդեմ, անդուռ, անիվ, անսիրտ, անահ, անուշ, անմահ, անուն, դժոխք, դժգոհ, դժբախտ, դժնի, դժկամ, ապագա, ապարդյուն, ապերախտ, ապուր, ապաշնորհ, ապուշ, ապտակ, տարի, տկար, տհաճ, տպել, տգեղ, չամիչ, չտես, չկամ, չարիք:

2. Ժխտական նախածանցների իմաստները վերջածանցներով արտահայտելով՝ կազմի՛ր տրված բառերի և բառապակցության հոմանիշները:

Դժգույն, անպոչ, անկուռ (անթև), անհուն, անգլուխ թողնել:

3. Գործողության անունը դարձրո՛ւ այդ գործողության հետ կապված առարկայի անուն: Գրի՛ր գործածված ածանցները:

Քերել, գրել, կապել, քանել, թակել, բացել, գործել, խաղալ, ուտել, խմել, հագնել, ձգել, փակել, խրանել, փաթաթել, հոհել, գանձել, ջնջել, ծածկել, կապել, օրորել:

4. Շարքի բոլոր բառերը բացի մեկից, նույն ձևով են կազմված: Գտի՛ր օրինաչափությանը չենթարկվող բառը:

- ա) Տնային, մարդկային, տղային, կապկային, լեռնային:
- բ) Զգան, փական, իշխան, ձկան:
- գ) Պապոնք, մերոնք, ձերոնք, զարթոնք, հոնք:
- դ) Համառոտեն, տնօրեն, վեհոբեն անսրտոբեն, մարդկայնոբեն:

5. Տրված արմատներով բաղադրյալ (բարդ և ածանցավոր) բառեր կազմի՛ր՝ դրանք դնելով նոր բառերի սկզբում, վերջում:

Ձեռք, հյուր, հույս, վերջ, գետ(գլխ), գետ

6. Բառակապակցությունների իմաստներն արտահայտի՛ր մեկական բառերով:

Ինքն իրենից գոհ, իրեն հավանող, իր կյանքի պատմությունը, ինքն իրեն կրթել, իրեն ժխտել, իրեն սիրելը, իրեն կառավարելը:

7. Ընդգծված բառակապակցությունները մեկական բառերով փոխարինի՛ր:

Դեռևս հեռու անցյալում մարդիկ նկատել են, որ կադնին ծառերի մյուս տեսակներից ավելի հաճախ է խփվում կայծակից:

Կայծակի ժամանակ և անձրևից պաշտպանվելու համար պատասպարվելու տեղ փնտրելիս պետք է հեռու գնալ կաղնուց:

Կանաչով պատելը փրկում է ֆաղափում բնակվողներին, օդում եղած փոշու ու գազի մեծագույն մասը ծառերի, թփերի, խոտի վրա է նստում:

Փայտի նյութից գրեթե բացի հազար արտադրանքի տեսակ են ստանում :

8. Ընդգծված բառակապակցությունները մեկական բառերով փոխարինի՛ր:

Վաճառ լճի մոտ շրջանում ընկած Ռեստուկյաց լեռները հայտնի էին պղնձի, կապարի, երկաթի հանք ունեցող վայրերով, որոնք բազմաթիվ անգամներ հիշատակվել են հայկական ձեռքով գրված գրքերում: Բրոնզի ու երկաթի դարերի շրջաններից սկսած՝ հայկական լեռնոտ աշխարհում արդյունահանվում ու ձուլվում էին տարբեր մետաղներ, որը պատճառ էր դառնում, որ հանվող նյութերի անունները դառնային տեղերի անուններ:

Հետագայում հնէաբանությամբ զբաղվող գիտնականներն ու երկրաբանությամբ զբաղվողները այդ անվանումների միջոցով հայտնաբերում էին լեռներում գտնվող լված փորված տեղեր ու մետաղ ձուլելու տեղեր:

9. Տրված բարդ բառերի իմաստներն արտահայտի՛ր բառակապակցություններով:

Գահընկեց, իշխանագուն, արյունարբու, արքայանիստ, դյուրաբեկ, գավաթակից, դրկից:

10. Ընդգծված բարդ բառերի իմաստներն արտահայտի՛ր բառակապակցություններով:

Ալպինիզմ մարձածեն իր անունն ստացել է եվրոպական հայտնի լեռնագագավածից: 1786 թվականին ավեյցարացի երկու ճանապարհորդներ բարձրացան նրա ամենաբարձր գագաթներից մեկը՝ Մոնբլանը: Այդ թվականն էլ համարվում է լեռնային այդ սպորտի ծննդյան տարին:

Ճապոնացի լեռնագնաց Նամո Ուեմուրը բոլոր լեռնագագաթները հաղթահարում է մենակ՝ անընկեր:

Անգլիայում արտադրվում է սարք, որը հնարավորություն է տալիս արագ գտնելու այն դաժնիկություններին, զբոսաշրջիկներին ու լեռնագնացներին, որոնք լեռներում ընկել են ձյունահյուսքերի մեջ կամ ինչ-որ այլ վտանգի են ենթարկվել:

28.09-05.10. 2026

1. Յուրաքանչյուր շաբաթի մի բաղադրիչ ընտրի՛ր և կազմի՛ր բաղադրյալ բառեր: Նշի՛ր, թե ի՞նչ հնչյունափոխություն կատարվեց:

ա) Խնդիր, ձուլ, ջուր, ոսկի, կին, թթու, պետ(ք), տարի:

բ) Մուր, անցք, մեծար, անի, ծին, ածո, շող, ային:

2. Տրված բարդ բառերի առաջին արմատը փոխելով՝ ստացի՛ր նոր բարդ բառեր: Ոսկեշար, բազմազբաղ, բազկատարած, գնդացի, ստրկաժողով, բանաձև:

3. Տրված բարդ բառերի երկրորդ արմատը փոխելով՝ ստացի՛ր նոր բարդ բառեր:

Բառապաշար, վիրաբույժ, միամիտ, սևահոգի, մանրագին, սրբատառ, մագալուրծ, փայտահատ, դյուրահավան, մրկածեծ, որմնադիր:

4. Տրված բառերի բաղադրիչներով կազմի՛ր բաղադրյալ նոր բառեր:

Հայրապետ, դիմադիր, խաչակնքել, ծանրակշիռ, գլխարկ, գվարթաբան, ձայնասփյուռ, լուսապսակ, աստղագուշակ, մեղմաշունչ, կանխավճար, բարեխոս, ժպտալից:

5. Բառերի ընդհանուր արմատները գտի՛ր, գրի՛ր դրանց ուղիղ ձևերը և տրված բառերը բացատրի՛ր արմատների միջոցով:

Ա.Ելևէջ, Իջևան, իջնել, վայրէջք:
Բ.Բանբեր, բանակով, բանաստեղծ, բանասեր:
Գ.Սնափառ, սնամեջ, սնահավատ, սնապարծ:

6. Բաղադրյալ բառեր կազմի՛ր, որոնց առաջին բաղադրիչները լինեն տրված բառերի վերջին բաղադրիչները: Ի՞նչ է փոխվում:

Օրինակ՝
գովառունչ- շնչասպառ:
ուղղածիգ, դեղաբույս, տաններ:

7. Բաղադրյալ բառեր կազմի՛ր, որոնց վերջին բաղադրիչները լինեն տրված բառերի առաջին բաղադրիչները: Ուշադրություն՝ն դարձրու հնչյունափոխությանը:

Օրինակ՝
գուժկան — չարագույժ:
Գրառատ, մտամուր, կրթասեր, գնդակոծել:

8. Տրված նախադասությունը լրացրո՛ւ:

Բաղադրյալ բառի մեջ մտնող արմատը կարող է լինել...(օրինակ՝ անգլուխ, գարտուղի) ... (օրինակ՝ գլխարկ, ուղեկից):

9. Տրված բառերով բաղադրյալ բառեր կազմի՛ր:

Կեր, գնաց, ասաց, անվան, մարդիկ:

10. Տրված բառերը բաժանի՛ր բաղադրիչների (օրինակ՝ հրաշամանուկ- հրաշ-ա-մանուկ) և պարզի՛ր, թե բառաւորներից յուրաքանչյուրն ի՞նչ ընդհանրությամբ է կազմված:

ա) Սահմանադիր, գմբուխտափայլ, կանխավճար, սնափառ, բաղաձայն, պարտատեր, կենսափինդ, ջրամուկ,արևամանուկ, ձեռագործ, նորամուտ:
բ) Կենարար, կենսուրախ, գուգընթաց, ջրկիր, ջրհեղեղ, բանբեր, ֆարտաւ, տնպահ, լուսնկա, մթնկա, ձնծաղիկ, ոնգեղջյուր, ֆարափ, մոլեռանդ, հրձիգ, ֆարտաւ, ակնհայտ:

23.09- 28.09.2026

1. Տրված նույնանուն բառերով նախադասություններ կազմի՛ր:
Օրինակ՝

Բուրին պատմում էր Մոբի Դիկի՝ սպիտակ կետի պատմությունը:

Մի երկու կետի պատճառով ամբողջ էջը արտագրեց:

Սրի, ադի, որդի, գնում է:

2. Տրված նույնանուն բառերով նախադասություններ կազմի՛ր:

Դող, գատիկ, համար, բագուկ:

3. Տրված դարձվածքներով նախադասություններ կազմի՛ր:

Աչքերով ուտել, խելքը ուտել, լույս աշխարհ գալ, գիշերը ցերեկ անել, գլխի ընկնել, ծակուծուկ մտնել:

4. Տրված արտահայտություններից յուրաքանչյուրով երկու նախադասություն կազմի՛ր՝ դրանք գործածելով

ա) ուղիղ իմաստով,

բ) որպես դարձվածք:

Ձեռքով անել, աչքը մտնել, ձեռք մեկնել :

5. Տրված արտահայտություններից յուրաքանչյուրով երկու նախադասություն կազմի՛ր՝ դրանք գործածելով

ա) ուղիղ իմաստով,

բ) որպես դարձվածք:

Ձեռք բերել, աչքից ընկնել, լույս տեսնել, հացը ցամաք ուտել:

6. Տրված տեխսերը համեմատի՛ր և գրի՛ր, թե դրանք ինչո՛ւ վ են տարբերվում:

Ա. Հին Բաբելոնում գետի աղտոտման մեղավորը մահապատժի էր ենթարկվում: Պետրոս Մեծը Սիբիր էր աքսորում այն պետերություններին, որոնք լվացաջուր էին թափում Նևան: Իսկ այսօր մարդկության ունեցած ամբողջ ջուրն է ենթակա վտանգի: Մարդիկ անխնա թունավորում ու կեղտոտում են գետերն ու լճերը, ծովերն ու օվկիանոսները և դեռ ուրախանում են:

Հին Եգիպտոսի գրերի մեջ «զզվել» հիեոբոգլիֆն արտահայտվել է թե՛ դիրքով պատկերված ձկան տեսքով: Հնագետները երկար ժամանակ չէին հասկանում այդ տարօրինակ գուգորդումը: Այժմ գիտենք, որ ձուկն աղտոտված ու թթվածնից աղքատացած ջրում է այդպիսի դիրք ընդունում:

Երբ թունավոր նյութն սկսում է ջրի մեջ տարածվել, ձկներն ահավոր վախենում են: Նրանք ջրի մակերևույթի մոտ են ելք փնտրում, ցատկում օդ, նետվում ափ: Հոգեվարքի պարը վերջանում է ջրածգություններով, ապա ձկները սատկում են:

Ի՞նչ է մտածում բանական մարդը:

Բ. Հին Բաբելոնում գետի աղտոտման մեղավորի աստղը խավարում էր: Պետրոս Մեծը Սիբիր էր փռում այն պետերություններին, որոնք լվացաջուր էին թափում Նևան: Իսկ այսօր մարդկության ունեցած ամբողջ ջրի գլխին է վտանգը կախված: Մարդիկ առանց սրտերը ցավելու թունավորում ու կեղտոտում են գետերն ու լճերը, ծովերն ու օվկիանոսները և դեռ աշխարհով մեկ են լինում:

Հին Եգիպտոսի գրերի մեջ «զզվել» հիեոբոգլիֆը հանդես է գալիս թե՛ դիրքով պատկերված ձկան տեսքով: Հնագետները երկար ժամանակ գլխի չէին ընկնում այդ տարօրինակ կապը: Այժմ գիտենք, որ ձուկն աղտոտված ու թթվածնից աղքատացած ջրում է այդ օրն ընկնում:

Երբ թունավոր նյութն սկսում է ջրի մեջ տարածվել, ձկներին անպատմելի սարսափ է պատում: Նրանք ջրի երեսին են հար ու համփա ման գալիս, իրենց ափ գցում: Հոգեվարքի պարը վերջանում է թալիկ-թալիկ գալով, ապա ձկները շունչները փչում են:

Ի՞նչ է մտածում անցակցում բանական մարդը:

7. Տրված դարձվածքները գրի՛ր հոմանիշ բառերի և արտահայտությունների փոխարեն և անհրաժեշտ փոփոխություններ արա՛:

Համեմատի՛ր տրված ու ստացված տեքստերը:

Աչքի է մտնում, ցավին ուրիշ դարման է գտել, խելքը գնում է (ուշքն ու միտքն իրենը չէ), թուրը աջ ու ձախ կտրում է, աչքի չընկնեն, խելքին վշածը, իր կաշվից վախեցող, կողքով անցնեն:

Մարդուն դուր է գալիս անտեսանելի դառնալու գաղափարը, ու նա մտածածը հեփիաթի է վերածում անտեսանելի դարձնող գլխարկի, անտեսանելի մարդու մասին: Իսկ բնությունն այդ խնդրին այլ լուծում է գտել: Նա ներկում է իր ստեղծած էակներին, պաշտպանական գունավորում է տալիս, որ թշնամիները նրանց չնկատեն: Բնության մեջ դա ամեն փայլափոփ էրևում է: Անապատային գոյացող գայլն ունեն անապատի կենդանիների մեծ մասը՝ և՛ սարդը, և՛ որդը: Հյուսիսի ձյունածածկ հարթավայրերում ապրող կենդանիներին էլ՝ լինի դա բևեռային արջ, որ ձյան ֆոնի վրա նրանք չնկատվեն:

8. Բառերը բաղադրիչների բաժանի՛ր, հաշվի՛ր, թե քանի՛ արմատից և ածանցից է կազմված, և պարզի՛ր, թե բառաբանության յուրաքանչյուրն ի՞նչ ընդհանրության հիման վրա է կազմված:

Օրինակ՝

մրնկա- մրն(մութն) – կա-2 արմատ:

Բարեսրտություն- բարե (բարի-ա) սրտ (սիրտ) – ություն- 2 արմատ և 1 ածանց:

Դժկամություն-դժ- կամ(ք) ություն- 1 արմատ և 2 ածանց:

Ա. Ծովահեն, լուսնկա, ընձուղտ, նավահանգիստ, գիսաստղ, գիտաբան, բախտակից, ներմակաթույր, կամագուրկ:

Բ. Մաքրահիշյուն, ուրբալու, վրիժառու, կառավարիչ, կուսակցություն, անկանխակալ, աղմկաբարություն, բանաստեղծություն, կարգադրիչ:

Գ. Բառաբանային, անմտություն, դժբախտություն, հակագիտական, տկարություն, գրչակ, (ապաշնորհ գրող), գրականություն:

9. Պարզի՛ր, թե տրված բառախմբերն ի՞նչ սկզբունքով են կազմված: Խմբերը լրացրո՛ւ նոր բառերով:

Ա. Ծաղիկ, ուղի, լույս, բույր, պատ...:

Բ. Արևածաղիկ, ծաղկաբույր, ուղղաթիռ, ուղղանկյուն...:

Գ. Ծաղկանոց, ծաղկաստան, անծաղիկ, ուղղություն, ուղղել, անուղղելի...:

10. Տրված նախադասությունները լրացրո՛ւ:

Բառերն ըստ կազմության լինում են... և բաղադրյալ:

Բաղադրյալ բառերի բաղադրիչներ լինում են...ներն ու ...ները:

Միայն արմատներով, առանց ածանցի, կազմված բաղադրյալ բառերը...են:

Մեկ արմատով և ածանցով կամ ածանցներով կազմված բառերը... են:

Բարդածանցավոր են այն բաղադրյալ բառերը, որոնք...: